Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
Mail behandelaar: **hm.smit@barneveld.nl**
Telefoonnummer: **06-12743956**

Raadsvoorstel nr. 17-92
Barneveld, 16 november 2017
Portefeuillehouder: A. de Kruijf

Onderwerp: **Proces invoering Omgevingswet: Aanpak omgevingsvisie & betrokkenheid raad.**

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:
1. In te stemmen met het implementeren van de Strategische Visie Barneveld 2030 en het actuele beleid voor de fysieke leefomgeving tot één digitale 'Omgevingsvisie Barneveld 2030 - fase 1';
2. Burgemeester en Wethouders opdracht te verlenen voor het uitwerken van een gebiedspilot "Visie Barneveld-centrum";
3. Tot aan de vaststelling van de Omgevingsvisie Barneveld 2030 geen aparte visies of nota's voor het fysieke domein vast te stellen, tenzij het een bouwsteen is voor of een aanvulling is op de Omgevingsvisie;
4. In te stemmen met de 'Aanvullingen betrokkenheid raad bij implementatie Omgevingswet';
5. Voor het proces tot invoering van de Omgevingswet voor 2018 een aanvullend budget van € 50.000,- ter beschikking te stellen en dit te dekken door de incidentele begrotingsruimte met dit bedrag te verlagen.

1. Inleiding

Omgevingsvisie

Barneveld is actief aan de slag met de voorbereiding op de Omgevingswet. In 2016 is een projectplan opgesteld en heeft uw raad een aantal besluiten genomen over het 'Proces Invoering Omgevingswet'. De genomen besluiten hebben betrekking op het ambitieniveau, de betrokkenheid van uw raad, het benodigde budget en het opstellen van een plan van aanpak voor een Omgevingsvisie. Ter uitvoering van het laatstgenoemde besluit zijn op basis van de startnotitie Omgevingsvisie Barneveld 2030 op 5 juli 2017 een aantal richtinggevende keuzes gemaakt over het proces, de inhoud en participatie over de Omgevingsvisie. Dit is verder uitgewerkt in bijgevoegd projectplan voor de Omgevingsvisie (bijlage 1). In voorliggend besluit wordt onder andere gevraagd om de kaders voor de aanpak van fase 1 van de Omgevingsvisie Barneveld 2030 vast te stellen. Na afronding van fase 1 zal de Omgevingsvisie verder worden doorontwikkeld en vertaald in programma's en een omgevingsplan. Over het vervolg na fase 1 zal opnieuw besluitvorming plaatsvinden. Tegelijkertijd met de uitwerking van fase 1 van de Omgevingsvisie en vooruitlopend op een Barneveld brede aanpak in fase 2 wordt - als eerste concrete uitwerking op gebiedsniveau - voorgesteld om een pilot voor een visie Barneveld- Centrum uit te werken.

Betrokkenheid raad

Voor de betrokkenheid van uw raad bij het proces van de invoering van de Omgevingswet is in december 2016 besloten om deze vorm te geven door halfjaarlijkse raadsinformatiebijeenkomsten en via de reguliere besluitvormingsmomenten. Sindsdien zijn nieuwe inzichten ontstaan en is door uw raad bij de behandeling van de Kadernota met het college afgesproken om te komen met een voorstel voor een 'denktank' Omgevingswet. Het door het college aangedragen voorstel voor het instellen van een informele, niet-politieke en integrale raadswerkgroep is positief ontvangen door de agendacommissie. Doel van deze raadswerkgroep is dat er op een informele wijze besproken wordt welke behoefte er bestaat aan kennisontwikkeling, verdieping in onderwerpen en procesmatige afspraken. Het bijgevoegde voorstel voor de raadswerkgroep wordt u ter besluitvorming aangeboden.

2. Door de raad gestelde kaders

Voorliggend voorstel is een nadere uitwerking van de raadsbesluiten 'Proces invoering Omgevingswet' (14 december 2016) en 'Startnotitie Omgevingsvisie' (5 juli 2017).

3. Effect

a) Meetbaar effect:

De gemeenteraad stelt uiteindelijk de Omgevingsvisie vast. Door in te stemmen met het voorstel worden richtinggevende keuzes gemaakt voor de aanpak en hoofdlijnen van de Omgevingsvisie Barneveld. Hiermee kan de raad invulling geven aan haar kaderstellende rol.

b) Maatschappelijk effect:

Met de invoering van de Omgevingswet wordt onder meer invulling gegeven aan de rol van de gemeente ten opzichte van onze inwoners, ondernemers en organisaties bij de vormgeving van de leefomgeving. In fase 1 van de Omgevingsvisie Barneveld 2030 wordt nog geen nieuw beleid gemaakt. Wel wordt overzicht gecreëerd en de samenhang in beeld gebracht. Waar mogelijk wordt beleid ingetrokken. In dit traject worden de stakeholders betrokken. Eventuele gebiedsgerichte uitwerkingen, zoals Barneveld-centrum, worden in samenspraak en co-creatie met de samenleving en stakeholders opgepakt.

4. Argumenten

Omgevingsvisie

1.1 Er zijn al veel actuele bouwstenen voor de Omgevingsvisie

Op basis van de Omgevingswet is een omgevingsvisie vormvrij. De aanpak en inhoud van de omgevingsvisie voor Barneveld is daarom maatwerk. Er zijn in Barneveld al veel actuele beleidsnota's en –visies. Deze vormen bouwstenen voor de Omgevingsvisie Barneveld 2030, fase 1 (met als uitgangspunt 'reduce-reuse-recycle' van beleid).

Vertrekpunt voor de Omgevingsvisie Barneveld 2030 is de koers en zeven leidraden uit de Strategische Visie Barneveld 2030. Deze integrale en overkoepelende visie is in de geest van Omgevingswet opgesteld (integraal en in co-creatie) en is het resultaat van een uitgebreid proces met betrokkenen uit Barneveld. Dé uitdaging is nu om deze door te vertalen in een integrale omgevingsvisie voor de fysieke leefomgeving waarin ook al het thematische beleid en visies worden geïntegreerd.

In fase 1 van de Omgevingsvisie Barneveld wordt de Strategische Visie Barneveld 2030 geïmplementeerd en verbonden met het beleid voor het fysieke domein. Dit is in lijn met de richtinggevende keuzes die gemaakt zijn in de startnotitie Omgevingsvisie. In een latere fase zal dit verder worden doorontwikkeld. De beoogde aanpak is uitgewerkt in bijgevoegd projectplan (bijlage 1).

2.1 Door een gebiedsgerichte uitwerking voor Barneveld-Centrum te maken, wordt duidelijk welke vraagstukken er spelen

Tegelijkertijd met de uitwerking van fase 1 van de Omgevingsvisie Barneveld en vooruitlopend op een Barneveld brede aanpak in fase 2 wordt voor Barneveld-centrum een integrale en gebiedsgerichte visie gemaakt. Deze visie wordt een onderdeel van de Omgevingsvisie Barneveld en wordt als pilot opgepakt om ervaring op te doen met een integrale en gebiedsgerichte aanpak samen met betrokken partijen. De ervaringen uit dit traject worden gebruikt voor het vervolg in fase 2 en latere gebiedsgerichte uitwerkingen van de Omgevingsvisie Barneveld. Barneveld-centrum is een logische pilot vanwege de vraagstukken die er spelen en omdat er recent vanuit de gemeente gestart is met een integrale en gebiedsgerichte aanpak voor het centrum.

3.1 De Omgevingswet vraagt om een andere aanpak

De Omgevingswet en Omgevingsvisie vragen om co-creatie, meer ruimte voor initiatief en een integrale benadering van het fysieke domein. Dit vraagt van ons om vraagstukken in samenspraak met de verschillende beleidsdomeinen, stakeholders en de samenleving op te pakken. Deze werkwijze en rol van de gemeente in de veranderende samenleving ('zelf-samen-gemeente') is ook verankerd in de Strategische Visie Barneveld 2030 en vormt de basis voor het opstellen van de nieuwe Omgevingsvisie. Daar past niet bij dat tegelijkertijd met het opstellen van de Omgevingsvisie, nieuwe aparte (thematische) visies of nota's worden opgesteld. Eventuele nieuwe visies of nota's moeten aan de Omgevingsvisie worden gekoppeld en voldoen aan de voorwaarden en uitgangspunten van de Omgevingswet. In een aantal projecten wordt al op deze wijze gewerkt, een voorbeeld hiervan is de Gebiedsvisie functieveranderingswoningen. Deze visie is op een integrale wijze in een open planproces tot stand gekomen en bevat ruimte voor nieuwe initiatieven.

Betrokkenheid van de raad

4.1 De betrokkenheid van de raad wordt vergroot door het instellen van een raadswerkgroep

Aanvullend aan de in december 2016 gemaakte afspraken over de betrokkenheid van de raad bij de implementatie van de Omgevingswet wordt voorgesteld om een raadswerkgroep in te stellen. Hiermee wordt de betrokkenheid van de raad in het implementatieproces vergroot. Doel van de raadswerkgroep is om ter voorbereiding op de wet met elkaar (raadsleden, collegeleden en ambtenaren) kennis te ontwikkelen en te discussiëren over onder meer inhoudelijke onderwerpen zoals bijvoorbeeld de rol en cultuur van de raad en de te hanteren omgevingswaarden. Ook kan voorbereidend werk worden verricht voor de halfjaarlijkse raadsinformatiebijeenkomsten en kunnen de ambtelijke werkgroepen van gedachten wisselen/klankborden met de raadswerkgroep.

4.2 Door het organiseren van gezamenlijke bijeenkomsten tussen de raadswerkgroep en de Voorbereidingsgroep wordt de betrokkenheid vergroot
Voor het project van de Omgevingswet is een Voorbereidingsgroep ingesteld voor het aangeven van de koers en onderlinge verbondenheid in de organisatie. Om de betrokkenheid tussen raad, college en organisatie verder te vergroten is het voorstel om 2 tot 3 keer per jaar de raadswerkgroep en de Voorbereidingsgroep samen te laten komen in een gezamenlijke vergadering. Dit kan op de manier zoals dit ook wordt georganiseerd bij de samenkomst van de 'treasury commissie' en de 'auditcommissie'. In overleg tussen de beide voorzitters zal een gezamenlijke agenda worden opgesteld.

5. Kanttekeningen en/of alternatieve scenario's

5.1 De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld
De invoeringsdatum van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2021. Voor gemeenten betekent het uitstel dat er meer voorbereidingstijd is. De einddatum van de implementatie van de stelselwijziging is blijven staan op 1 januari 2029 (de transitietermijn is dus verkort). De uiterlijke datum waarop gemeenten een integrale omgevingsvisie gereed moeten hebben, is 1 januari 2024. Niettemin moedigt het rijk gemeenten maar ook ander overheden aan om al te beginnen met het opstellen van een omgevingsvisie, hiervoor hoeft niet op de inwerkingtreding van de Omgevingswet te worden gewacht. Om goed voorbereid te zijn, wil Barneveld verder werken aan de Omgevingsvisie.

5.1 De gemeenteraadsverkiezingen in maart 2018 kunnen leiden tot verschuivingen
In maart 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De uitwerking van fase 1 van de Omgevingsvisie zal aan de nieuwe raad worden voorgelegd. Uiteindelijke vaststelling van de Omgevingsvisie zal ook door de nieuwe raad plaatsvinden.

5.2 Andere deelgebieden in Barneveld zijn ook mogelijk als pilot voor een gebiedsgerichte uitwerking van de Omgevingsvisie.
Voor Barneveld-Centrum spelen er verschillende vraagstukken die vragen om een integrale aanpak. Daarnaast wordt er ter voorbereiding op de actualisatie van het bestemmingsplan een visie gemaakt. Het is logisch om deze visie als bouwsteen voor de omgevingsvisie op te stellen waarbij ook ervaring wordt opgedaan met een integrale en gebiedsgerichte aanpak samen met betrokken partijen. Om de ervaringen uit dit traject mee te nemen bij andere gebiedsgerichte uitwerkingen én om de inzet van ambtelijke capaciteit voor de omgevingsvisie te faseren, wordt in eerste instantie gekozen voor één gebied. In een latere fase komen ook andere gebieden aan bod.

6. Uitvoering

Planning:
De uitwerking van Omgevingsvisie Barneveld, fase 1 staat voor de eerste helft van 2018 gepland.
De uitwerking van de pilot Barneveld-centrum vindt in 2018 plaats.

Communicatie:
Voor de implementatie van de Omgevingswet is een communicatieplan opgesteld. Bij de uitwerking van de Omgevingsvisie wordt hierbij aansluiting gezocht.

Evaluatie/controle:
De Omgevingsvisie Barneveld 2030 is een continue proces. Na uitwerking van fase 1 zal de visie verder doorontwikkeld worden. Daarnaast zal uitwerking ervan in programma's en het omgevingsplan moeten plaatsvinden. De komende jaren zal er daarom structureel gewerkt worden aan de (uitwerking van de) Omgevingsvisie.

7. Financiële gevolgen
In het raadsbesluit van 14 december 2016 is voor het proces tot invoering van de Omgevingswet een budget van € 50.000,- en voor het opstellen van de Omgevingsvisie een budget van € 100.000,- ter beschikking gesteld.

Omgevingswet
De invoering van de Omgevingswet heeft financiële gevolgen. Zowel voor het proces van de invoering als wanneer de wet in werking is getreden. In de bijgevoegde notitie (bijlage 3) wordt uiteengezet voor welke onderdelen budget nodig is. Voor 2018 is een aanvullend budget van € 50.000,- nodig voor het tekort aan

uren. Voorgesteld wordt om dit tekort te dekken door de incidentele begrotingsruimte met dit bedrag te verlagen.

Omgevingsvisie
Het eerder beschikbaar gestelde budget van € 100.000,- is vooralsnog afdoende om de werkzaamheden uit het projectplan uit te voeren.

8. Risico's

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is recent uitgesteld naar januari 2021. Dit kan consequenties hebben voor de implementatie van de Omgevingswet in Barneveld. Vanwege het eerder door de raad gekozen ambitieniveau ('onderscheidend'), de grote veranderingen die de wet met zich meebrengt en de tijd die hiervoor benodigd is, werkt Barneveld in hetzelfde tempo door aan de implementatie van de Omgevingswet.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. D. Bakhuizen	dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:
1. Projectplan Omgevingsvisie Barneveld 2030 – fase 1
2. Voorstel aanvullingen betrokkenheid raad bij implementatie Omgevingswet
3. Notitie benodigd budget invoering Omgevingswet

Bijlage 1

gemeente
Barneveld

Projectplan
Omgevingsvisie Barneveld 2030
- *fase 1-*

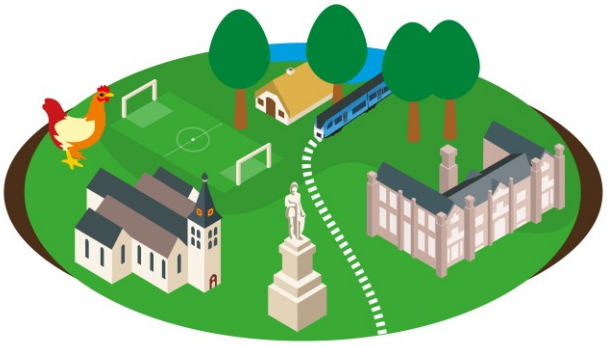

OMGEVINGSWET
Gemeente Barneveld

Projectleider: Heidy Smit
Datum: 8 november 2017
Versie: 2

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Inleiding ... 3
1.1 Inleiding ... 3
1.2 Kaderstelling ... 4
1.3 Leeswijzer ... 4

2. Opdracht Omgevingsvisie ... 5
2.1 Opdrachtgever & opdrachtnemer ... 5
2.2 Opdrachtformulering ... 5
De doelstelling van het project wordt nader geconcretiseerd in de volgende opdrachtformulering: ... 5
2.3 Doelstelling en resultaten ... 5
2.4 Uitgangspunten, randvoorwaarden en kritische succesfactoren omgevingsvisie ... 5
2.5 Risicobeheersing ... 7

3. Werkwijze ... 7
3.1 Fasering van het project ... 9

4. Projectorganisatie en communicatie ... 10
4.1 Organisatie ... 10
4.2 Inzet stuurgroep ... 11
4.3 Inzet Voorbereidingsgroep, Werkgroep, Kennispoule Adviseurs en gemeentelijke organisatie ... 11
4.4 Externe partijen ... 11
4.5 Communicatie ... 12

5. Planning en begroting Omgevingsvisie ... 13
5.1 Projectbegroting ... 13
5.2 Projectplanning ... 13

1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de aanleiding van het project en de stappen die in het voortraject gezet inclusief de besluiten die reeds genomen zijn

1.1 Inleiding

Barneveld bereidt zich actief voor op de Omgevingswet: een kernteam en verschillende werkgroepen zijn aan de slag met de implementatie. Het college heeft het 'Plan van Aanpak Implementatie Omgevingswet' vastgesteld (16 juni 2016) en de raad heeft op 14 december 2016 een aantal besluiten genomen over het proces van invoering van de Omgevingswet en tevens de opdracht gegeven voor het voorbereiden van een Omgevingsvisie. Dit is een logische eerste, inhoudelijke stap ter voorbereiding op de Omgevingswet en een logisch vervolg op de Strategische Visie Barneveld 2030 (28 september 2016).

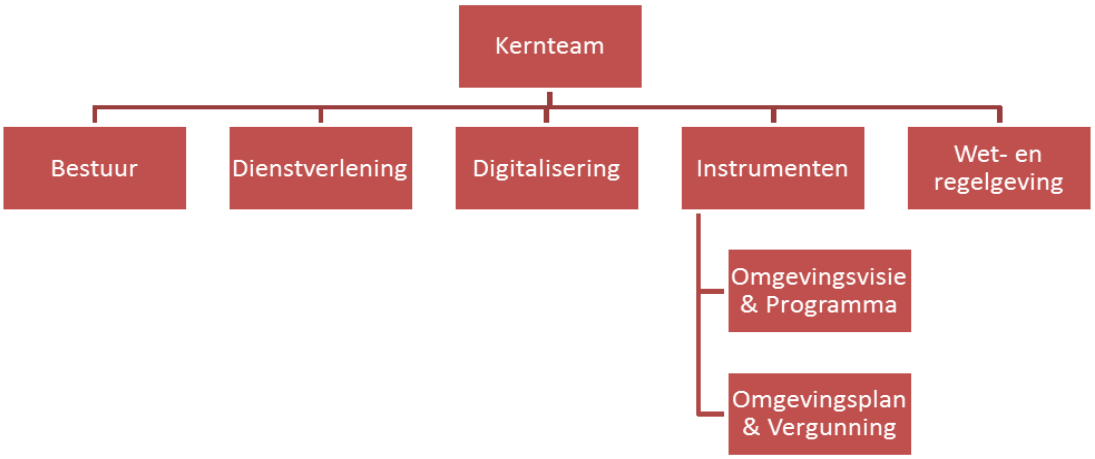

Afbeelding Ambtelijke organisatiestructuur Implementatie Omgevingswet

Door het Programma aan de Slag met de Omgevingswet is de Omgevingsvisie Barneveld samen met 11 andere overheden in mei 2017 geselecteerd voor de pilots Omgevingsvisie 2017-2018. Vanuit het pilotprogramma krijgen wij gedurende een jaar een coach en invoeringsondersteuning bij ons eigen traject, daarnaast kan gebruik gemaakt worden van ervaringen van andere pilot partijen.

Op 5 juli heeft de gemeenteraad de startnotitie Omgevingsvisie Barneveld vastgesteld. De startnotitie bevat op hoofdlijnen de uitgangspunten voor het proces, de inhoud en participatie van de Omgevingsvisie bepaald. In voorliggend plan van aanpak is dit verder uitgewerkt.

In 2016 is de Omgevingswet aangenomen. Het Rijk werkt op dit moment aan de algemene maatregelen van bestuur (AMvB's), de ministeriële regeling, de Invoeringswet en de aanvullingswetten. Vanwege de complexiteit is de datum van inwerkingtreding uitgesteld van 2019 naar 2021.

De Omgevingsvisie is een nieuw, verplicht instrument voor de gemeente. De Omgevingsvisie omvat de gemeentelijke visie op de fysieke leefomgeving voor het gehele grondgebied. Tot de fysieke leefomgeving worden in ieder geval gerekend (Omgevingswet, artikel 1.2): bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed en wereld erfgoed.
De omgevingsvisie vervangt de huidige verplichte structuurvisie en kent een grotere reikwijdte dan de structuurvisie. In de visie worden alle andere, relevante plannen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving samengebracht.

Bij de totstandkoming en uitvoering van de Omgevingsvisie is participatie een essentieel onderdeel. De gemeenteraad speelt hierbij een belangrijke rol. De omgevingsvisie zelf kan ook een instrument zijn op de participatie te bevorderen en de overgang naar een andere manier van werken te ondersteunen. Hierbij speelt het meer ruimte geven aan initiatieven vanuit de samenleving een grote rol.
Voor de omgevingsvisie gelden geen vorm- en inhoudseisen. In de Invoeringswet Omgevingswet is het overgangsrecht opgenomen en ook de termijn waarbinnen de gemeente moet beschikken over een integrale omgevingsvisie (en omgevingsplan).

1.2 Kaderstelling

Op 16 december 2016 heeft de gemeenteraad bij de besluitvorming over het Proces invoering Omgevingswet een bedrag van € 100.000,- ter beschikking gesteld voor de voorbereiding van de omgevingsvisie.

Op 5 juli 2017 heeft de gemeenteraad de startnotitie Omgevingsvisie Barneveld vastgesteld. Hierin zijn onderstaande uitgangspunten voor de Barneveldse Omgevingsvisie opgenomen:

- We beginnen niet met een blanco vel: de Strategische Visie Barneveld 2030 en verschillende beleidsnota's bevatten actueel beleid dat vertaald moet worden in de Omgevingsvisie. Deze uitgangspunten en kaders worden vooraf in beeld gebracht en zijn input voor participatie-traject (duidelijkheid vooraf),
- De visie moet uitnodigend en integraal zijn. Waar mogelijk wordt beleid geschrapt,
- De mogelijkheden die de Omgevingswet biedt voor maatwerk (o.a. gebruiksruimte & bandbreedtes) willen we in regionaal verband nader verkennen,
- We maken gebruik van nieuwe werkvormen met de raad: een raadswerkgroep gaat zich actief bezighouden met de voorbereidingen. De omgevingsvisie zal hierbij ook onderwerp van gesprek zijn,
- Voor de communicatie wordt ingezet op gebiedsgerichte bijeenkomsten & online middelen, hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van nieuwe communicatiemiddelen (bijv. een app),
- De Omgevingsvisie is een continu proces dat stap voor stap verder wordt ingevuld. De eerste versie van de omgevingsvisie zal worden doorontwikkeld, gemonitord en periodiek worden bijgesteld.

1.3 Leeswijzer

De opbouw van het projectplan is als volgt: in hoofdstuk 1 is de aanleiding, de achtergrond en kaders van het project weergegeven. Hoofdstuk 2 gaat in op de opdracht, gewenste resultaten, uitgangspunten & risico's van het project. Hoofdstuk 3 bevat de aanpak in hoofdlijnen waarbij aandacht is voor o.a. het proces, fasering en de kwaliteit. In hoofdstuk 4 is de inrichting van het project opgenomen : de projectorganisatie, de randvoorwaarden en financiën. Hoofdstuk 5 is gewijd aan communicatie zowel intern als extern.

2. Opdracht Omgevingsvisie

In dit hoofdstuk wordt de opdracht nader omschreven.

2.1 Opdrachtgever & opdrachtnemer

Bestuurlijk opdrachtgever:	Gemeenteraad van Barneveld,
Ambtelijk opdrachtgever:	R. Schouwaert (directeur Ruimtelijke Ontwikkeling, Beheer en Grondbedrijf), tevens budgetverantwoordelijk.
Bestuurlijke opdrachtnemer:	A. De Kruijf (portefeuillehouder RO)
Ambtelijk opdrachtnemer:	H. Smit (projectleider)

De projectleider voert periodiek overleg met de ambtelijk opdrachtgever over de voortgang, de stand van zaken van het proces, de inhoud, participatie en financiën van het project. De projectleider zal ook tweemaandelijks rapporteren aan de voorbereidingsgroep. De voorbereidingsgroep wordt verbreed met één extra wethouder. Het college vormt de stuurgroep.

2.2 Opdrachtformulering

De doelstelling van het project wordt nader geconcretiseerd in de volgende opdrachtformulering:

Een door de gemeenteraad vastgestelde integrale en digitale Omgevingsvisie voor Barneveld waarin de koers uit de Strategische Visie en het gemeentelijke beleid voor de fysieke leefomgeving is opgenomen. De omgevingsvisie biedt aan burgers en partijen duidelijkheid over de te beschermen waarden en kwaliteiten en de gewenste ontwikkelingen in Barneveld. De omgevingsvisie dient als onderbouwing voor de inzet van juridische, financiële of andere instrumenten ter realisering van de in de visie opgenomen doelen. Daarnaast is de omgevingsvisie de basis voor (uitvoerings)programma's, omgevingsplannen en andere besluiten. De omgevingsvisie geeft duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen en bevat een uitvoeringsagenda. De omgevingsvisie vervangt in ieder geval de Structuurvisies Kernen Barneveld 2022 en Buitengebied Barneveld 2011 en biedt een kapstok voor het al het relevante beleid voor de fysieke leefomgeving.

2.3 Doelstelling en resultaten

Het projectplan heeft tot doel inzicht te geven in de wijze waarop het project wordt uitgevoerd en is een communicatiemiddel in de richting van de opdrachtgever, belanghebbenden en belangrijke betrokkenen. Het projectplan bevat op hoofdlijnen de interne en externe werkwijze van de eerste fase van het project 'Omgevingsvisie'. In het projectplan zijn de rollen van de betrokkenen, de overlegstructuren, de wijze van besluitvorming beschreven en globale planning opgenomen. Op deze manier wordt voor alle betrokkenen duidelijk hoe er gewerkt wordt en kunnen partijen zich committeren aan de in dit projectplan beschreven werkwijze. Omdat de Omgevingsvisie een nieuw instrument is, is er bewust gekozen voor een beschrijving op hoofdlijnen zodat er enige ruimte is voor flexibiliteit.

2.4 Uitgangspunten, randvoorwaarden en kritische succesfactoren omgevingsvisie

Hieronder staan uitgangspunten, randvoorwaarden en kritische succesfactoren voor adequate uitvoering van het project. Elk is voorzien van een beheersmaatregel en functionaris die verantwoordelijkheid draagt voor de beheersmaatregel. De omgekeerde redenering gaat ook op: wordt niet voldaan aan een randvoorwaarde of succesfactor, dan ontstaat een risico ten aanzien van de doelstelling van het project.

UITGANGSPUNTEN	BEHEERSMAATREGEL	VERANTWOORDELIJKE
Wet- en regelgeving Omgevingswet (rijksniveau)	Bijhouden ontwikkelingen m.b.t. Omgevingswet (onderdelen kunnen nog wijzigen)	Deelprojectleider Wet- en regelgeving & projectleider Omgevingsvisie
Wet- en regelgeving Omgevingswet (provinciaal, regionaal en waterschap Vallei en Veluwe)	Afstemmen met andere overheden (provincie Gelderland, VGGM, Rijkswaterstaat, Waterschap Gelderse Vallei)	Projectleider Omgevingsvisie
Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	Uitzoeken consequenties DSO voor omgevingsvisie	Deelprojectleider Digitalisering
Strategische Visie Barneveld 2030	Werken vanuit het principe 'Zelf-samen-gemeente'. Aan te sluiten op burgerinitiatieven en nieuwe netwerken. Een sterke partner te zijn in de Regio FoodValley.	Gemeenteraad
Bestaande beleidsdocumenten	Uitgangspunt is 'Reuse-Reduce' EN inzetten op deregulering	Projectleider i.s.m. werkgroep, kennispoule adviseurs, voorbereidingsgroep en MO

RANDVOORWAARDEN	BEHEERSMAATREGEL	VERANTWOORDELIJKE
Voldoende ambtelijke capaciteit en geld	Vastleggen in Projecten in Beeld (PIB) opnemen prioriteitenlijst fysiek domein	DO, MO i.s.m. projectleider
Ingeval van onvoldoende menskracht uitbesteden werkzaamheden	Vastleggen in afdelingsplannen	MO
Budget	Vastleggen in Begroting	Projectleider i.s.m. financiën

KRITISCHE SUCCESFACTOREN	BEHEERSMAATREGEL	VERANTWOORDELIJKE
Stakeholders & partijen conformeren zich aan de visie en willen uiteindelijk bijdragen, samenwerken en mede uitvoeren	Communicatie, verwachtingsmanagement	Projectleider i.s.m. werkgroep
Ambtelijk draagvlak	Prioritering, periodiek agenderen MO, berichten via interne nieuwspagina	Ambtelijke opdrachtgever, MO i.s.m. projectleider
Kwaliteit van de inhoud van de Omgevingsvisie	Kwaliteitszorg	Projectleider i.s.m. Voorbereidignsgroep, werkgroep en kennispoule adviseurs
Tijdig visie vastgesteld	Gefaseerde aanpak met tussentijdse beslismomenten	Projectleider i.s.m. Voorbereidingsgroep en werkgroep
Bestuurlijk commitment	Communicatie, vroegtijdig betrekken raadsleden	Projectleider i.s.m. Stuurgroep & Werkgroep
Draagvlak samenleving	Communicatie Regelmatig overleg met 'de samenleving' in werkgroepen	Projectleider i.s.m. stuurgroep, werkgroep en communicatie-adviseur

2.5 Risicobeheersing

Elk project kent risico's. Tijdig benoemen van de risico's en definiëren van beheersmaatregelen kan de kans op het voordoen van het risico verminderen. De risico's staan hieronder vermeld, inclusief beheersmaatregel en verantwoordelijke.

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	VERANTWOORDELIJKE
Omgevingsvisie is klaar voordat Omgevingswet in werking treedt	Afhankelijk van moment van vaststellen omgevingsvisie vaststellen als structuurvisie of omgevingsvisie	Projectleider
Onvoldoende draagvlak bij nieuwe gemeenteraad en nieuw college van B&W	Belangrijke bestuurlijke keuzes pas na gemeenteraadsverkiezingen nemen. Informatiesessie voor nieuwe raad over Omgevingswet/-visie Vaststelling visie door nieuwe raad	Projectleider i.s.m. Voorbereidingsgroep
Prioriteit	Voortgang houden en periodiek agenderen in MO	Projectleider i.s.m. ambtelijk opdrachtgever
Continuïteit	Streven naar inzet van dezelfde mensen in projectorganisatie	Projectleider i.s.m. opdrachtgever en MO

3. Werkwijze

De omgevingsvisie is een nieuw instrument. Op basis van de Omgevingswet is de omgevingsvisie vormvrij. Op dit moment zijn nog niet alle onderdelen van de Omgevingswet uitgekristalliseerd (hoe leg je bijv. de omgevingskwaliteiten vast en hoe vertaal je de visie in programma's?) en de voorbeelden van gemeenten die al een omgevingsvisie hebben zijn heel divers. De omgevingsvisie voor Barneveld wordt daarom maatwerk. We kiezen onze eigen aanpak waarbij ruimte is om de inhoud en het proces werkende wijs verder in te vullen.
De koers uit de Strategische Visie Barneveld 2030 is het vertrekpunt. Deze is in samenspraak met de samenleving en stakeholders tot stand gekomen. Dé uitdaging is om deze te verbinden met de verschillende beleidsdomeinen. Dit projectplan bevat de uitwerking van deze eerste stap (*Omgevingsvisie Barneveld, fase 1)*. Na afronding hiervan zal besluitvorming over het vervolg plaatsvinden.

Afbeelding: 7 leidraden Strategische Visie Barneveld 2030

De focus bij de voorbereiding van de omgevingsvisie voor Barneveld het afgelopen jaar is vooral intern geweest. In de periode oktober 2016 – juni 2017 zijn er vier werksessies gehouden met als doel: kennis vergaren, bewustwording creëren en duidelijkheid krijgen over de gewenste aanpak voor Barneveld. Dit heeft geresulteerd in de startnotitie die in juli in de raad is behandeld. Duidelijk is dat de Omgevingsvisie om een andere manier van werken vraagt:

- Het maken van integrale afwegingen met verschillende beleidsdomeinen,
- Het betrekken van samenleving,
- Ketensamenwerking met partners,
- Ruimte geven aan de samenleving (loslaten en vertrouwen).

Omgevingsvisie Barneveld, fase 1

Fase 1 van de omgevingsvisie bestaat uit het op een overzichtelijke manier en via één digitale weg bij elkaar brengen van het actuele beleid voor de fysieke leefomgeving. De koers en leidraden uit de Strategische Visie Barneveld 2030 zijn hierbij het vertrekpunt. De digitale Strategische Visie 2030 (te vinden op http://barneveld2030.nl/) zal hiervoor worden uitgebouwd en aangepast waarbij de koers en leidraden uit de Strategische Visie gekoppeld worden aan (linken naar) het actuele & relevante thematische beleid. De opgave hierbij is om de beleidsdruk te verminderen en om beleid te synchroniseren. Kort door de bocht geformuleerd: hoe gaan we van ruim 50 nota's naar één Omgevingsvisie en hoe brengen we samenhang in al het beleid? Welk beleid is gedateerd of tegenstrijdig met andere beleidsvisies en –doelen? Zijn er nog opgaven die nader verkend moeten worden ((bijv. gezondheid en de fysieke leefomgeving)? Hoe komen we tot gebiedsgericht beleid?

Het is hierbij van belang om hierbij de 'neuzen' intern dezelfde kant op te krijgen zodat er daadwerkelijk integraal gewerkt kan worden aan de omgevingsvisie. Om hiervoor focus en commitment te krijgen wordt tegelijkertijd met besluitvorming over dit plan van aanpak besloten om geen aparte nota's en visie meer op te stellen – tenzij het een (integrale) bouwsteen of gebiedsgerichte uitwerking is die onder de 'kapstok' van de omgevingsvisie vallen.

Tegelijkertijd met de uitwerking van fase 1 van de Omgevingsvisie Barneveld en vooruitlopend op een Barneveld-brede aanpak in fase 2 van de Omgevingsvisie gaan we aan de slag met een pilot voor een gebiedsgerichte en integrale visie voor Barneveld-centrum. De keuze voor Barneveld-centrum komt voort uit de aanpak die we dit jaar intern gestart zijn voor Barneveld-centrum en die vallen onder de Stuurgroep Barneveld-centrum (dhr. J. Wessels is ambtelijk trekker hiervan).
Vanwege de vraagstukken die spelen is vanuit de stuurgroep Barneveld-centrum eerder al gevraagd om een voorstel voor een integrale visie op het centrum voor te bereiden. Daarnaast wordt er op dit moment een actualisatie van het bestemmingsplan Barneveld centrum voorbereid. De actualisatie wordt gekoppeld aan een RO-visie op ontwikkelingen in het centrum hiervoor worden een aantal thema-sessies georganiseerd. Het ligt voor de hand om beide trajecten in samenhang te bekijken en voor wat betreft de visie is het logisch om dit te verbreden en als visie en bouwsteen voor de Omgevingsvisie Barneveld op te pakken. Barneveld-centrum is dan ook een voor de hand liggende pilot om gebiedsgericht aan de slag te gaan en te kijken hoe we integraler vraagstukken kunnen oppakken én hoe we dit samen met betrokkenen en andere stakeholders kunnen uitwerken.

De opbouw van de Omgevingsvisie Barneveld – fase 1 – is dan als volgt:

- **De koers:** de visie voor de lange termijn uit de Strategische visie Barneveld 2030,

- **Thematisch beleid:** het bestaande beleid over een bepaald onderwerp, bijvoorbeeld functieverandering, groenbeleid of woonbeleid,
- **Gebiedsbeleid:** beleid dat alleen in een bepaald gebied geldt. Naast het bestaande gebiedsgerichte beleid kan dit verder uitgebouwd worden met nieuwe gebieden waarin ontwikkelingen spelen.
    - ***Proeftuin Barneveld-centrum***: Een gebiedsgerichte visie voor Barneveld-centrum als bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Dit wordt parallel met fase 1 van de Omgevingsvisie en vooruitlopend op een Barneveld brede aanpak opgepakt om ervaring op te doen met een integraal en gebiedsgericht werken samen met de betrokken partijen in het centrum. De ervaringen uit dit traject worden gebruikt voor het vervolgaanpak van de Omgevingsvisie en andere gebiedsgerichte uitwerkingen in fase 2.

3.1 Fasering van het project

Zoals al eerder in dit projectplan opgenomen bevat dit plan van aanpak alleen een uitwerking van de eerste fase. Na afloop hiervan ligt er een eerste versie van de omgevingsvisie met daarin de koers (Strategische Visie) en het relevante thematische en gebiedsgerichte beleid. Deze vertaling is beleidsarm (er wordt zoveel mogelijk uitgegaan van bestaand beleid) al zal er wel een slag geslagen worden om alles overzichtelijk, leesbaar en digitaal beschikbaar te maken. De gemeenteraad zal worden gevraagd deze Omgevingsvisie versie 1.0 vast te stellen en verder door te ontwikkelen. Er kunnen bijvoorbeeld thema's zijn die nog nader moeten worden uitgewerkt (bijvoorbeeld volksgezondheid en veiligheid) of gebieden waarvoor een integrale en gebiedsgerichte uitwerking wordt opgesteld (zoals nu het voorstel is dit op te pakken voor Barneveld-centrum).
De eerste fase wordt afgesloten met in ieder geval twee beslismomenten of –documenten: de Omgevingsvisie versie 1.0 en de 'Visie Barneveld-centrum'. De vertaling van het huidige beleid: de koers en het thematische beleid zal een andere planning hebben dan het pilot-traject voor Barneveld-centrum. De aanpak voor de visie Barneveld-centrum zal een integraal en interactief zijn.

4. Projectorganisatie en communicatie

4.1 Organisatie

Vanwege de samenhang met het project Omgevingswet (de Omgevingsvisie is één van de onderdelen hiervan) wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de al bestaande structuur voor het project Omgevingswet. Vanwege de scope van de omgevingsvisie is logisch dat hele college de stuurgroep vormt. Dit was ook zo georganiseerd bij de totstandkoming van de Strategische Visie.

De Stuurgroep Barneveld centrum is in eerste instantie verantwoordelijk voor de uitwerking van de pilot Omgevingsvisie Barneveld-centrum. Op verschillende momenten gedurende het traject zullen uitkomsten en resultaten gedeeld worden in de stuurgroep Omgevingswet/-visie. Bij de pilot Barneveld centrum worden alle partijen betrokken (zoals belangenverenigingen, grondeigenaren en politiek). Dat gebeurt op maat, net als de leden van de Kennispoule Adviseurs en de rest van de gemeentelijke organisatie (o.a. MO). Inzet wordt alleen gevraagd wanneer het nodig is om de werkbelasting acceptabel te houden.

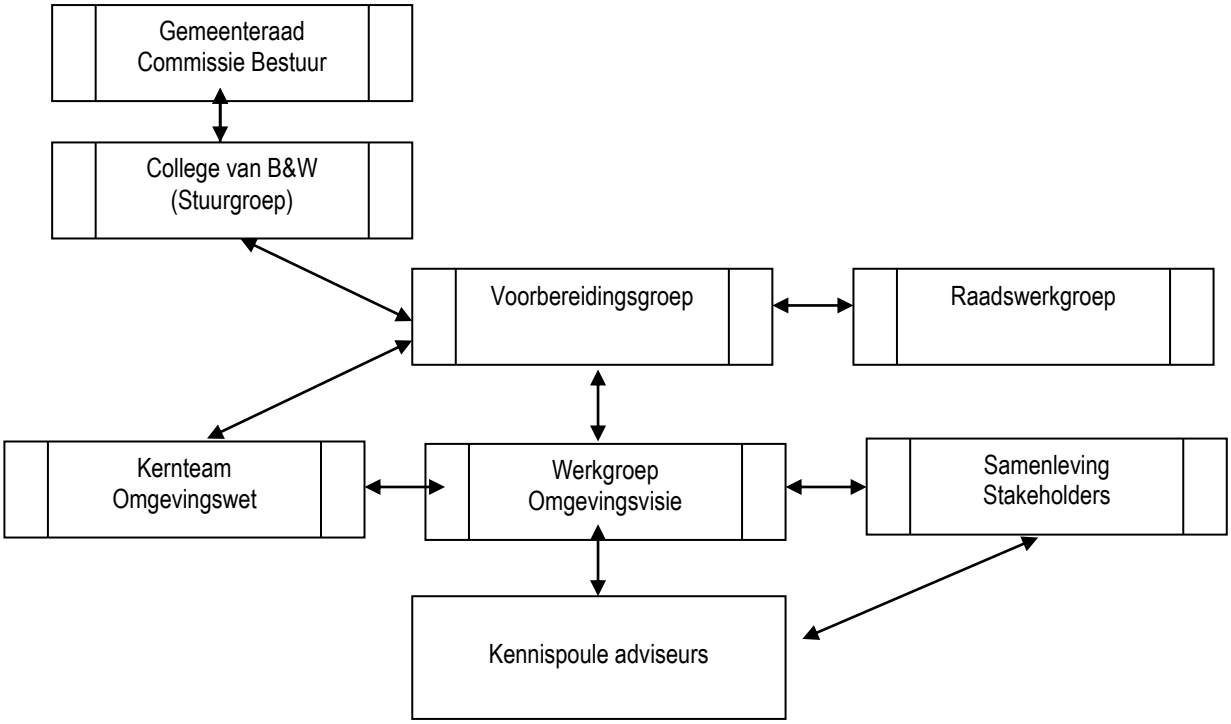

Voorbereidingsgroep	Werkgroep	Kennispoule adviseurs	Stakeholders/ Samenleving/
• Wethouder De Kruijf (voorzitter) • Wethouder Van Daalen • Directeur Strategie & Projecten (R. Schouwaert) • Afdelingshoofd RO (I. van Dijkhuizen) • Afdelingshoofd B&D (B. Komdeur) • Projectleider (H. Smit) • Projectleider Omgevingswet (A. van	• Projectleider (H. Smit) • Project assistent (R. van Druten) • Strategisch adviseurs: ✓ G.J. Kraan ✓ A. Dankaart ✓ S. van Nieuwenhuizen ✓ J. Wessels	• Bossenbroek (buitengebied) • M. Stevens (wonen) • M. Knol (duurzaamheid) • V. Bouma (jurist) • P. Hekman (Verkeer en vervoer) • J. Wessels (Economie en recreatie) • E. Mugge (water) • B. van Well (grondzaken)	• Waterschap De Vallei • OddV • RWS • Provincie Gelderland • Regio FoodValley • Plaatselijk Belang • Wijkplatforms • BIK • Woningstichting • Cultuurinstellingen • Recreatiesector • LTO

Bommel) • Project assistent		• Adviseur BOR • B. Rebel (communicatie) • VGGM	Detailhandel • Adviesraad Sociaal Domein • Businessclub Zorg & Welzijn • Onderwijsinstellingen • Inwoners • Jongerenraad • Kerken, Moskeeën

4.2 Inzet stuurgroep

De stuurgroep bespreekt de eindproducten en besluit over go/ no go beslismomenten waarna bestuurlijke besluitvorming zal plaatsvinden. Indien nodig wordt het project geagendeerd bij collegevergaderingen (omdat de stuurgroep het college is). Dit zal ongeveer eens in de drie maanden zijn, afhankelijk van de ontwikkelingen kan het noodzakelijk zijn om ad hoc een extra bijeenkomst te organiseren.

4.3 Inzet Voorbereidingsgroep, Werkgroep, Kennispoule Adviseurs en gemeentelijke organisatie

Voorbereidingsgroep Omgevingswet en Omgevingsvisie
De voorbereidingsgroep is richtinggevend op inhoud en proces. De voorbereidingsgroep doet procesmatige toetsing en bewaking van de totstandkoming van de Omgevingsvisie. Daarnaast beoordeelt de voorbereidingsgroep de stukken op geschiktheid voor publicatie (naar college en raad). Vergaderingen met de voorbereidingsgroep over de Omgevingsvisie worden inhoudelijk voorbereid door de werkgroep Omgevingsvisie en de projectleider. De voorbereidingsgroep komt circa eens in de zes weken bij elkaar.

Werkgroep
De werkgroep bestaat uit de projectleider, een projectassistent en vier strategische adviseurs uit verschillende afdelingen. De werkgroep is flexibel, informeel van aard en komt naar behoefte bij elkaar. Ook kunnen adviseurs uit de kennispoule incidenteel aansluiten bij de werkgroep. De werkgroep schrijft de tussentijdse producten en uiteindelijk de visie.

Kennispoule adviseurs
De kennispoule adviseurs bestaat uit (beleids-)adviseurs uit de hele gemeentelijke organisatie en de VGGM. In de kennispoule wordt overleg gevoerd over de inhoudelijke kant van de werkzaamheden. Op verschillende momenten worden de adviseurs gevraagd om kennis en expertise in te brengen. Soms zal het gaan om het leveren van specialistische kennis en soms zal het gaan om het reflecteren op voorstellen en teksten. Indien nodig nemen de adviseurs deel aan sessies met stakeholders of de samenleving. De kennispoule komt naar behoefte bij elkaar en hebben het afgelopen jaar deelgenomen aan de werksessies die reeds georganiseerd zijn ter voorbereiding op de Omgevingsvisie.

4.4 Externe partijen

Voor de uitwerking van de eerste fase (de koers en het thematische beleid) ligt het niet voor de hand om vroegtijdig in gesprek te gaan met de samenleving. Dit betreft immers geen nieuw beleid maar beleid dat veelal in samenspraak met betrokkenen tot stand is gekomen.
Dit ligt anders voor de stakeholders: zij bereiden zich ook voor op de Omgevingswet en willen actief meewerken aan de gemeentelijke omgevingsvisie. Met het waterschap en RWS is het afgelopen jaar al een gesprek geweest. Tijdens het proces Omgevingsvisie Barneveld – fase 1 – zal een stakeholderbijeenkomst worden georganiseerd om concept stukken te bespreken en om onze agenda's op elkaar af te stemmen.

Voor de pilot Omgevingsvisie Barneveld-centrum zullen partijen en bewoners wel vroegtijdig in het proces betrokken worden.

4.5 Communicatie

Voor het project (invoering van de) Omgevingswet is een communicatieplan gemaakt en zijn reeds een aantal acties in gang gezet. Er is een eigen logo en stempel ontworpen en er wordt een webapplicatie voor een E-magazine ontwikkeld. Vanwege de samenhang van de Omgevingsvisie met het project Omgevingswet wordt er bij zowel de interne als externe communicatie zoveel mogelijk aansluiting gezocht en gezamenlijk op getrokken.

Doelgroepen

We richten onze communicatie over de Omgevingswet op de volgende doelgroepen:

Interne doelgroepen

- College van B&W / Portefeuillehouder
- Gemeentelijke organisatie / MO/ Beleidsafdelingen
- Kernteam Omgevingswet & werkgroep Omgevingsvisie, Kennispoule adviseurs

Externe doelgroepen

- Gemeenteraad
- Inwoners
- Ondernemers
- Stakeholders (Regio FoodValley, provincie Gelderland, RWS, OddV, waterschap)
- Projectontwikkelaars
- Aannemers
- Architecten
- Makelaars
- Pers

Communicatiemiddelen

We maken gebruik van verschillende en eigentijdse (online & offline) communicatiemiddelen.

5. Planning en begroting Omgevingsvisie

5.1 Projectbegroting

De omgevingsvisie wordt zoveel mogelijk met de inzet van eigen ambtelijke capaciteit opgesteld, zowel qua proces als qua inhoud. Hiermee zorgen we ervoor dat de opgebouwde kennis en ervaring binnen de eigen organisatie blijft. Deze werkwijze draagt ook bij aan de cultuurverandering en integrale aanpak die de Omgevingswet en de Omgevingsvisie van ons vraagt.

De raad heeft € 100.000,- beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van de omgevingsvisie om het verwachte tekort aan benodigde uren en proceskosten te kunnen dekken. Dit bedrag is nog beschikbaar en wordt ingezet voor de werkzaamheden zoals opgenomen in dit plan van aanpak.

Voor de ontwikkeling van communicatiemiddelen, digitalisering van de Omgevingsvisie (uitbouwen http://barneveld2030.nl/) en aanvullende advieskosten gaan we uit van een bedrag van **€ 30.000,-.**

Overzicht ambtelijke uren

Functie	Aantal	Schatting uren
Projectleider	1	600
Adviseurs Kennispoule	10	40x10= 400
Communicatieadviseur	1	50
Projectassistent	1	150
Kernteam: adviseurs	4	128x4=512
Totaal	**17**	

Het resterende bedrag kan worden ingezet om het tekort aan benodigde ambtelijke uren te dekken. Een deel van de benodigde uren zullen ingepast worden in de reguliere werkzaamheden en door prioritering heeft de Omgevingsvisie voorrang op andere werkzaamheden (Omgevingsvisie heeft prioriteit 1 op de prioriteitenlijst Fysieke Leefomgeving). Waar knelpunten ontstaan kan het budget ingezet worden om een oplossing te zoeken voor het tekort aan ambtelijke uren (bijv. door inhuur).
De eerste fase zal eind 2018 worden afgerond.
Voor het vervolg zal –indien nodig - opnieuw een begroting worden opgesteld.

Financiën
De Omgevingsvisie krijgt geen zelfstandige financiële paragraaf maar kan wel doorwerken op de gemeentelijke financiën. Zo kan de vertaling van de omgevingsvisie naar het Omgevingsplan en Omgevingsprogramma's effect hebben op de bedrijfsvoering (als gevolg van bijv. meer vergunningsvrij bouwen, minder legesinkomsten) en op activiteiten zoals nu zijn opgenomen in bijvoorbeeld het GVVP of Rioleringsplan en die straks deels in de Omgevingsvisie en deels in programma's terugkomen. Wanneer in de Omgevingsvisie nieuwe ambities worden geformuleerd, dan moet de gemeente concrete programma's opstellen gekoppeld aan die ambities. De raad wordt gedurende het project geïnformeerd over (mogelijke) financiële consequenties daarvan. In de eerste fase gaan we naast de pilot voor Barneveld centrum aan de slag met het bestaande beleid & visies. In eerste instantie zal daarom geen sprake zijn van nieuw beleid.

5.2 Projectplanning

In de periode januari 2018 – juni 2018 zal de uitwerking van fase 1 plaatsvinden.

Bijlagen

Bijlage 2

Memo voorstel aanvullingen betrokkenheid raad bij implementatie Omgevingswet

OMGEVINGSWET
Gemeente Barneveld

Inleiding
De gemeenteraad is een belangrijke speler binnen de nieuwe Omgevingswet en blijft het kaderstellende bestuursorgaan voor het omgevingsbeleid. Bij de vaststelling van het proces tot invoering van de Omgevingswet in de raad van 14 december 2016 zijn daarom procesafspraken gemaakt over de wijze van betrokkenheid van de raad. Om de raad actief te betrekken bij de implementatie zijn de volgende mogelijkheden afgesproken:

- Twee keer per jaar een raadsinformatiebijeenkomst over de voortgang en over inhoudelijke/procesmatige onderwerpen;
- Tussentijds informeren en bespreken van thema's in een van de raadscommissies zoals: de bestuurlijke veranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt (de rol van de gemeenteraad en de bestuurlijke verhouding tussen het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad), de participatie bij ontwikkelingen door inwoners/ondernemers/organisaties, digitalisering, dienstverlening en het ontwikkelen van kennis;
- Via de besluitvormingsmomenten (processtappen) zoals bij de 'planning' is weergegeven;
- Actief te communiceren over uitnodigingen voor bijeenkomsten vanuit organisaties en/of instellingen.

Voor de betrokkenheid van de raad bij het proces van de invoering van de Omgevingswet zijn na het besluit in december 2016 veranderde inzichten ontstaan. Voor een grotere betrokkenheid van de raad bij het proces van de implementatie van de Omgevingswet worden twee aanvullingen voorgesteld.
Bij de behandeling van de Kadernota op 7 juni 2017 is vanuit enkele partijen een motie ingediend om een 'denktank' Omgevingswet in te stellen. Met het college is vervolgens afgesproken om te komen met een voorstel daartoe in de agendacommissie. Daarnaast is het voorstel om tot een verdere samenwerking te komen tussen de raad en de voorbereidingsgroep Omgevingswet.
Ter uitwerking van de beide voorstellen is deze memo opgesteld.

Voorstel voor raadswerkgroep implementatie Omgevingswet
Bij de behandeling van de Kadernota in de raadsvergadering van 7 juni jl. is door Burgerinitiatief, CDA en Fractie van den Brink een motie ingediend over het instellen van een 'denktank' vanuit de raad. Daarmee wordt beoogd om ter voorbereiding op de wet met elkaar (raadsleden, collegeleden en ambtenaren) kennis te ontwikkelen en te discussiëren over onder meer inhoudelijke onderwerpen als te hanteren omgevingswaarden en bestuurlijke onderwerpen als de rol en cultuur van de raad. De uitkomst van de bespreking van de motie in de raadsvergadering is dat deze is ingetrokken en dat het onderwerp wordt besproken in de agendacommissie. Het college heeft daarbij toegezegd met een voorstel hiervoor te komen. Deze bespreking heeft op 28 augustus jl. plaatsgevonden en het voorstel is positief ontvangen.

Voorstel
Het voorstel bestaat uit twee onderdelen:

1. Naar aanleiding van de ingediende motie voor het instellen van een 'denktank' voor de Omgevingswet is het voorstel aan de agendacommissie om een 'niet-politieke' 'raadswerkgroep' in te stellen. De brede, integrale en informele raadswerkgroep heeft als doel om de raad voldoende te equiperen in zijn rol. De formele structuren en rol van de raad en het college blijven daarbij in stand. Besluitvorming blijft dus plaatsvinden via de commissies en de raad. Op een informele wijze kan de raadswerkgroep, ondersteund vanuit de vakafdelingen, bespreken welke behoefte bestaat aan kennisontwikkeling, verdieping in onderwerpen en procesmatige afspraken. De raadswerkgroep kan ook voorbereidend werk verrichten voor de halfjaarlijkse raadsinformatiebijeenkomsten en/of besluitvorming in de commissie en de raad. En daarnaast kunnen vanuit de werkgroepen Omgevingswet onderwerpen ter bespreking in de raadswerkgroep worden aangedragen om met elkaar over van gedachten te wisselen/te klankborden.
   Te bespreken onderwerpen in de raadswerkgroep kunnen bijvoorbeeld zijn: de relatie met/participatie van inwoners/initiatiefnemers, dienstverlening, te hanteren omgevingswaarden, de bestuurlijke afwegingsruimte van omgevingswaarden, de bestuurlijke

veranderingen als de rol van de gemeenteraad en de bestuurlijke verhouding tussen het college en de gemeenteraad.

2. Voorgesteld wordt om de raadswerkgroep door de griffier te laten voorzitten. Vanuit de fracties worden één of meerdere raads(commissie)leden afgevaardigd, dit kan afhankelijk van de agenda verschillen. Omdat de Omgevingswet een breder beleidsveld omvat hoeft op voorhand niet automatisch de woordvoerder ruimtelijke ordening naar voren te worden geschoven. Een bredere interesse is juist wenselijk.
   De voorbereiding van een bijeenkomst van de raadswerkgroep zal worden gedaan door de griffier in overleg met de ambtelijke projectgroep die zich bezig houdt met de implementatie van de Omgevingswet in de organisatie. De portefeuillehouder is aanwezig als adviseur.

Voorstel gezamenlijke bijeenkomsten raadswerkgroep en voorbereidingsgroep
Voor het project van de Omgevingswet is een stuurgroep en voorbereidingsgroep ingesteld voor het aangeven van de koers van het project en de onderlinge verbondenheid in de organisatie. De implementatie van de Omgevingswet is een grote en vooral gezamenlijke opgave voor zowel de raad, het college als de organisatie. Om de onderlinge samenhang en betrokkenheid tussen raad, college en organisatie verder te vergroten is het voorstel om 2 tot 3 keer per jaar de raadswerkgroep en de voorbereidingsgroep samen te laten komen. In een gezamenlijke vergadering kunnen onderwerpen worden besproken die onderlinge raakvlakken hebben. Een voorbeeld van een dergelijke samenkomst van twee werkgroepen (commissies) is de samenkomst van de ‘treasury commissie’ en de ‘auditcommissie’. In overleg tussen de beide voorzitters kan een gezamenlijke agenda worden opgesteld.
In de voorbereidingsgroep zitten: Wethouder De Kruijf, Wethouder Van Daalen, Directeur Strategie & Projecten (R. Schouwaert), Afdelingshoofd RO (I. van Dijkhuizen), Afdelingshoofd B&D (B. Komdeur), Projectleider Omgevingswet (A. van Bommel) en een Project assistent.

Bijlage 3

Benodigd budget invoering Omgevingswet

Voor de implementatie van de Omgevingswet in Barneveld is voor verschillende zaken budget nodig. Op dit moment is nog niet bekend wat het totale benodigde budget zal zijn. We werken stap voor stap toe naar de implementatie. Waarbij ook stapsgewijs meer inzicht zal komen in het benodigde budget. In grote lijnen is er budget nodig voor capaciteit en proceskosten, digitalisering en instrumenten. Daarnaast kan de wet gevolgen hebben voor de leges.
In deze memo worden de genoemde onderwerpen behandeld.

Capaciteit en proceskosten

De kosten en ambtelijke capaciteit voor het implementatieproces van de Omgevingswet zijn in 2016 geheel gedekt uit de reguliere budgeten en formatie.

Capaciteit
Voor 2017 is een bedrag van €50.000,- ter beschikking gesteld. Tot aan de inwerkingtreding van de wet geldt dat jaarlijks €50.000,- benodigd is. In de aanloop naar de inwerkingtreding van de wet is de verwachting dat de werkzaamheden zullen toenemen. Ook in het jaar van de inwerkingtreding (2021) is de verwachting dat de werkzaamheden de reguliere formatie deels zullen overstijgen.
Voor 2018 wordt gevraagd een budget van €50.000,- beschikbaar te stellen. Voor 2019 en volgend zal in de Kadernota 2019 een voorstel worden opgenomen.
Wat de gevolgen zijn voor de capaciteit wanneer de Omgevingswet is geïmplementeerd is op dit moment nog niet bekend.

Proceskosten
Voor de overige te verwachten proceskosten in 2017, zoals voor informatiebijeenkomsten en digitalisering, is in de Programmabegroting van 2017 een incidenteel budget opgenomen van € 35.000,-. Een deel van dit bedrag is nog beschikbaar en kan in 2018 worden ingezet.
Voor 2019 is naar verwachting een hoger bedrag aan proceskosten benodigd. Dit zijn kosten zoals voor het organiseren van bijeenkomsten, voor zowel bestuur als organisatie en de ontwikkeling van materialen. Zo is circa €160.000,- nodig voor het trainen van medewerkers voor bevordering van competenties. Een deel van deze kosten (€80.000,-) wordt gedekt uit bestaand opleidingsbudget, omdat dit afdelingoverstijgende onderwerpen betreft, op het gebied van competenties van belang voor iedereen zoals verbeteren samenwerking, communicatieve vaardigheden, integraal samenwerken en inspiratiesessies. Voor de proceskosten zal in de Kadernota 2019 een voorstel worden opgenomen.

Kosten voor digitalisering
De gemeentelijke informatievoorziening moet worden aangepast en aangesloten op de landelijke voorziening, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Hierover is in april 2016 een financieel akkoord gesloten[1]. De komende jaren worden de financiële afspraken verder uitgewerkt.
De hoofdpunten uit het akkoord voor de digitalisering zijn:

- De eenmalige investeringskosten voor de bouw van het digitale stelsel, het informatiepunt en de invoeringsondersteuning worden betaald door het rijk.
- Voor de structurele uitvoeringskosten van het digitale stelsel en een centraal informatiepunt over de Omgevingswet wordt een verdeelsleutel gehanteerd.
    - Om de kosten beheersbaar te houden is een maximum bedrag afgesproken. Dit bedrag is afhankelijk van de ambitie voor het digitale stelsel. Bij de keuze voor het huidige niveau voor digitale dienstverlening (scenario 2 uit het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet, 2015) is dat voor alle gemeenten gezamenlijk maximaal 18 miljoen euro per jaar. Bij keuze voor een uitgebreid digitaal stelsel dat overheden ontzorgt bij de uitvoering van de Omgevingswet (scenario 3) is dat voor gemeenten maximaal 40 miljoen euro per jaar.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de eigen transitiekosten, zoals het volgen van opleidingen, organisatie- en cultuurveranderingstrajecten en aansluiting van eigen digitale voorzieningen op het

[1] Minister Schultz, het IPO, de VNG en UvW

landelijke digitale stelsel. De activiteiten die verricht moeten worden om te komen tot het niveau dat nodig is om aan te kunnen sluiten op de DSO vallen buiten de scope van de Omgevingswet. De kosten die gemaakt moeten worden zijn echter wel noodzakelijke kosten.

- In ieder geval een half jaar voor de inwerkingtreding van de wet worden de financiële consequenties van de gehele stelselwijziging in beeld gebracht.

Dat betekent dat op dit moment nog onduidelijk is wat het benodigd budget voor de digitalisering van de Omgevingswet is. Er is een eerste inschatting gedaan aan de hand van het financiële model Omgevingswet. De model is ontworpen door KING/Deloitte in overleg met de VNG. Het model is richtinggevend voor de invoeringskosten die gepaard gaan met de Omgevingswet. Een eerste inschatting is een bedrag van circa € 600.000,- voor de structurele uitvoeringskosten. Het bedrag is nog van vele factoren afhankelijk. Het is bedoeld om een indruk te geven van de orde van grootte van het benodigde budget. Daarnaast zal ook budget nodig zijn voor aanpassingen in informatiearchitectuur. Hier komen wij later op terug.

<u>Benodigd budget voor het opstellen van instrumenten</u>
Voor het opstellen van de Omgevingsvisie is in het plan van aanpak een begroting opgenomen.
Voor het opstellen van het Omgevingsplan zal tezijnertijd een plan van aanpak worden gemaakt. In dit plan van aanpak zal het benodigde budget voor het Omgevingsplan inzichtelijk worden gemaakt.

<u>Leges</u>
Bij vergunningverlening wordt gestreefd naar kostendekkende leges, zodat degene die profijt heeft van de vergunning ervoor betaalt. Met de Omgevingswet is het de bedoeling dat voor het grootste deel wordt voorzien in algemene regels en daardoor het aantal omgevingsvergunningen afneemt. Door de algemene regels verschuift het zwaartepunt van vergunningverlening naar toezicht en handhaving. De kosten voor toezicht en handhaving mogen niet worden verdisconteerd in de legesberekening. Gemeenten moeten rekening houden met de financiële gevolgen van deze verschuiving. Hoe groot deze gevolgen zijn, is op dit moment nog onduidelijk. Het is de vraag in hoeverre het aantal omgevingsvergunningen zal afnemen. De Omgevingswet voorziet aan de ene kant in meer algemene regels (en dus minder vergunningen), maar tegelijkertijd introduceert de Invoeringswet een mogelijkheid om een activiteit direct als vergunningplichtig aan te wijzen (dus meer vergunningen).
In het financieel akkoord Omgevingswet (zie onder kopje ‘digitalisering’) is afgesproken dat er een onderzoek komt naar de manier waarop het fysieke domein in de toekomst kan worden gefinancierd en naar alternatieve financieringsmogelijkheden voor het fysieke domein. Daarin worden ook de gevolgen van de verschuiving naar minder vergunningverlening en meer toezicht- en handhaving.

Conclusie

Bovenstaande betekent voor het proces van de Omgevingswet een benodigd budget van €50.000,- voor 2018. Voorgesteld wordt om dit te dekken door de incidentele begrotingsruimte met dit bedrag te verlagen.
Via de Kadernota 2019 wordt het overige benodigd budget aangevraagd, zodat de raad een integrale afweging kan maken.

Nr. 17-92

De raad van de gemeente Barneveld;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, nr. 17-92;

overwegende dat:

- de Omgevingswet in 2021 in werking zal treden als vervanging van 26 wetten op het gebied van de leefomgeving met als doel om deze te vereenvoudigen en te bundelen;
- de raad opdracht heeft gegeven voor het voorbereiden van een Omgevingsvisie voor Barneveld;
- de gemeenteraad actief betrokken wil worden bij het proces tot invoering van de Omgevingswet.

besluit:

1. In te stemmen met het implementeren van de Strategische Visie Barneveld 2030 en het actuele beleid voor de fysieke leefomgeving tot één digitale 'Omgevingsvisie Barneveld 2030 - fase 1';
2. Burgemeester en Wethouders opdracht te verlenen voor het uitwerken van een gebiedspilot "Visie Barneveld-centrum";
3. Tot aan de vaststelling van de Omgevingsvisie Barneveld 2030 geen aparte visies of nota's voor het fysieke domein vast te stellen, tenzij het een bouwsteen is voor of een aanvulling is op de Omgevingsvisie;
4. In te stemmen met de 'Aanvullingen betrokkenheid raad bij implementatie Omgevingswet';
5. Voor het proces tot invoering van de Omgevingswet voor 2018 een aanvullend budget van € 50.000,- ter beschikking te stellen en dit te dekken door de incidentele begrotingsruimte met dit bedrag te verlagen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 13 december 2017.
De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,